

Reactie op consultatie Milieuprestatie-eisen GWW, 18 augustus 2025

- Eens met het opnemen van milieuprestatie-eisen, echter niet eens daarmee dat dit (in de huidige vorm met de verwachte inzet op de MKI) als grote stap richting een circulaire economie wordt geschetst.
- Een van de doelen van het wetsvoorstel is om “bij[te]dragen aan minder grondstoffenverbruik”. In de memorie wordt 15 keer verwezen naar de “circulaire economie”. In het wetsvoorstel zelfs wordt alleen verwezen naar milieuprestatie-eisen. Echter, negatieve impact op het milieu (waaronder ook op menselijke gezondheid) beperken is maar één pijler van de circulaire economie. Volgens de Ellen MacArthur Foundation: “Principle 1: Eliminate waste and pollution” (<https://www.ellenmacarthurfoundation.org/topics/circular-economy-introduction/overview>). Een overkoepelende samenvatting van de circulaire economie zou zijn: Het terugdringen van het gebruik van primaire, niet-hernieuwbare en niet schadelijke grondstoffen. **Alleen inzetten op milieu-impact, bijvoorbeeld door de veel benoemde MKI, is niet voldoende om significante stappen richting de circulaire economie te zetten. Focus op het behouden van grondstoffen en waarde ontbreekt bij deze benadering.**
- Als het gaat om de MKI: **Er moet uniformiteit heersen wat betreft het berekenen van de MKI.** Verder moeten er ook de mogelijkheden van module D mee worden genomen of gewogen. Als alleen de eerste modules mee worden genomen, hebben circulaire materialen soms een te hoge impact. Modulaire betonplaten bijvoorbeeld hebben een hoge impact in de productie, echter hebben ze ook een beduidend langere levensduur dan asfalt en zijn vaak al na een eerste ophoging van een pad stukken beter in milieu-impact. Zo een aanpassing zou een manier zijn, waardoor dit wetsvoorstel (oftewel de AMvB en/of de ministeriële regeling) een echte bijdrage zou kunnen leveren aan een circulair Nederland. Dit is in lijn met feedback van E. Schutten van Loupe the Loop.
- Door de “peloton-aanpak”, waarin alleen de vervuilendste materialen straks niet meer gebruikt mogen worden, zie ik 2 risico's:
 - Opdrachtgevers die al hogere eisen stelden vallen terug op de (lagere) eisen die door de nieuwe wetgeving wordt voorgeschreven. Waarom hoger springen dan nodig als we toch al langzaam ergens naartoe bewegen?
 - Bij (te lang) gelijkblijvende milieuprestatie-eisen kan innovatie tegen worden gewerkt.
- **Door de tijd heen strenger wordende eisen, die van tevoren bekend zijn, geven duidelijkheid aan de marktpartijen en bevorderen innovatie ipv stagnatie.** Deze aanpak wordt al gebruikt in het programma Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB) en geeft zowel opdrachtnemers als ook opdrachtgevers duidelijkheid.
 - Net als bij SEB is een SPUK-regeling wenselijk die koploper gedrag belooft.
- Ingaand op feedback van Enschede:
 - Certificering zou landelijk geregeld moeten worden, en kan niet van markt gestuurde adviesbureaus afhangen, die verschillende prijzen gaan vragen.
- Een percentuele tegemoetkoming voor LCA-kosten is af te raden. Een vast bedrag (of een landelijke oplossing voor het opstellen van gecertificeerde LCA's) is een betere oplossing. Waarom: een percentuele tegemoetkoming kan de prijzen verhogen. Zo leidt in Duitsland onder meer een regeling met een percentuele tegemoetkoming in de prijzen van warmtepompen voor torenhoge prijzen voor

het installeren van warmtepompen in vergelijking met Europese buurlanden

(<https://www.tagesschau.de/wirtschaft/verbraucher/waermepumpen-kosten-foerderung-100.html#:~:text=Alle%20lagen%20deutlich%20%C3%BCber%2030.000,die%20Hausbesitzer%20bleiben%20trotzdem%20Mehrkosten>).

- Als het gaat om toetsing van de eisen moeten de toetsingseisen redelijk zijn. Bij sommige huidige eisen is de bewijslast niet redelijk, dit werkt averechts en moet worden voorkomen.
- In lijn met eerder feedback: focus uitsluitend op materialen en niet op uitvoering is jammer. Tijdens de uitvoering zijn ook grote slagen in te maken om milieu-impact te verlagen.